

Soms waant men zich in deze streek in het hooggebergte. Voor wandelaars is het Müllerthal een schitterend gebied met tochten voor iedereen.

© SHUTTERSTOCK.COM

Inspiratie zoeken in Luxemburg

In het kader van het Leaderproject 'Toerismeboeren en beleef-ondernemers' trok een twintigtal plattelandsondernemers uit de landelijke regio het Merodegebied, die zich grosso modo situeert tussen Diest, Aarschot en Geel, op de eerste lentedag op uitstap naar het Groothertogdom Luxemburg om inspiratie op te doen voor hun onderneming. Om kwart voor zeven vertrok een bus vol leergierige mensen waarvan het voor sommigen blijkbaar onge-
woon vroeg was.

Bart Vleeschouwers

Omdat de rit naar Luxemburg een drietal uur duurt, hadden de organisatoren gezorgd voor een aantal interessante voordrachten tijdens de reis. Zo werd het project uitgebreid voorgesteld door Sander Dragt, projectcoördinator van het Leaderproject. Maar dat was alleen het begin van de les! Een van de meest interessante momenten was een video van een interview met een van de vijf ondernemers, die een samenwerkingsverband hebben opgezet van logiesondernemingen onder de naam 'Met vijf in bed'. Dat gaf meteen heel wat stof tot nadenken en tot gesprek. Vanuit de provincie Antwerpen stelde Kris Roc-kel , medewerker van de provincie, een project voor rond het creëren van fietslussen in de provincie. Ook dit lijkt een erg interessante denkpiste voor wie in het vlakke Vlaanderen een bepaald sportief publiek wil bereiken.

Müllerthal als voorbeeld

Na een lange rit door de doorregende Ardennen en via een ommetje door Duitsland kwam de bus aan in Berdorf, op enkele kilometers van het welbekende Echternach. Daar werd het gezelschap opgewacht door enkele regionale gebiedswerkers die de streek voorstelden. De streek rond het bekende Echternach, het Müllerthal, draagt al vele jaren ook de naam Klein Zwitserland, en terecht. Wie rondwandelt (of fietst) door de streek waant zich bij momenten in het hooggebergte. In de loop van de tijd hebben riviertjes er diepe valleien en geulen uitgeslepen in de relatief zachte zandsteen en leisteen. Het resultaat is verbluffend: schitterende rotsformaties en smalle rotsspleten en dat allemaal omringd door prachtige bossen. Hier en daar gaat het bos even open en kan men genieten van de prachtigste vergezichten. Heel wat (landelijke) ondernemers uit de omgeving profiteren dan ook graag van de toeristische troeven van de streek. Na de beschrijving van de streek in het café bij de lokale toeristische dienst werd een camping bezocht die uitpakte met een gevarieerd aanbod aan logementen. De zogenaamde 'pods', piepkleine huisjes van 2,5 op 5 meter bleken erg interessant, zeker als je weet dat daarin tot vier mensen kunnen verblijven, zelfs in de winter! Uit de groep kwam meteen wel de bedenking dat zoiets op een boerderij wellicht moeilijk vergunbaar is in Vlaanderen. Daarnaast stonden er ook

een paar bungalowtenten, ook wel glampingtenten genoemd, die men wel alleen in de zomer kan huren. Dergelijke tenten zijn de laatste jaren ook bij ons op een paar plaatsen opgedoken, dus misschien zit daar al eerder iets in voor een ondernemende 'beleefboer'.

Kaasmakerij midden in het dorp

Bij de familie Schmalen heeft men midden in het centrum van Berdorf, naast de kerk, de boerderij omgebouwd tot een kaasmakerij waar alle melk van de koeien en de geiten van het bedrijf verwerkt en verkocht wordt. Voor de volledigheid: de dieren zelf zitten op een andere boerderij op een paar kilometer daarvandaan. Ook in Luxemburg is een actieve boerderij midden in het centrum niet echt een optie.

Het verhaal dat de bedrijfsleidster vertelde, was echter wel interessant omdat het leerde dat je niet ▶

Deze glampingtenten zijn alleen beschikbaar in het warmere seizoen omdat je een tent onmogelijk kan verwarmen. We zien dergelijke tenten nu ook hier en daar bij ons opduiken.

In deze 'pods' (peultjes), minihuisjes van 2,5 x 5 meter kunnen tot vier mensen logeren. Ze hebben veel succes. In Vlaanderen is het spijtig genoeg bijna onmogelijk hiervoor een vergunning te krijgen op een boerderij.

Patrick Pasgang

consulent Korte keten & landbouwverbreding
patrick.pasgang@boerenbond.be

Wat hebben we geleerd?

- 1** Leer bij over je eigen aanbod. Wat is goed, wat kan beter? Informeer bij je gasten hoe en waarom ze bij jou aankwamen, wat ze uniek vonden, waar je bij geholpen hebt ...
- 2** Start een 'bagage-service' indien mogelijk. Actieve logies willen graag fietsen, wandelen ... zonder zich zorgen hoeven te maken over hun bagage indien ze op meerdere locaties logeren. In Luxemburg heb je zelfs een globaal systeem 'Move we carry.'
- 3** Geef je gasten een warm welkom. Gebruik indien mogelijk een eigen en/of lokaal product. Een gratis streekbiertje wordt altijd geapprecieerd.
- 4** $1 + 1 = 3$. Dit is een terugkerende tip. Samenwerken doet grenzen verruimen, zorgt voor extra troeven en kan het verschil maken. Dit kan zowel in het aanbieden van arrangementen, delen van adressen, unieke hotspots, ervaringen ...
- 5** Wil je fiets en/of wandellussen creëren, zorg dan voor 'unieke spots'. Niemand kent zijn eigen streek beter dan jij. Waar zijn er unieke dingen te zien, waar staan er zit- of picknickbanken, waar kan je lekker lunchen, waar kan je even snel afwijken van je route om iets uniek te ontdekken? Geef op je website/Facebookpagina mee dat ze hiervoor bij jou terecht kunnen.
- 6** Starten = makkelijk, keep-on-going = de uitdaging. Voorzie de nodige controles, onderhoud en opvolging als je lussen maakt. Zijn alle bordjes nog aanwezig, zijn er zaken gewijzigd en/of stuk, wegwerkzaamheden ... Een meldingspunt waar men problemen kan melden is handig.
- 7** Schoolklassen zijn een doelgroep die vaak onderschat wordt. Niet alleen zijn ze mogelijk toekomstige klanten van korteketenproducenten, maar ook zij zijn op zoek naar unieke beleevingsarrangementen.

Innovatie

alles in één keer op zijn maximale omvang moet bouwen. Ook als je geleidelijk groeit en bijbouwt, kan je een degelijk bedrijf bekomen.

Bed and breakfast op de berg

In het Roedenhaff, het Rode Hof, heeft men van de unieke ligging van het bedrijf dan weer dankbaar gebruikgemaakt om de boerderij stelselmatig om te bouwen tot een toeristisch bedrijf met een bed and breakfast van drie kamers en drie vakantiewoningen. De boerderij ligt immers hoog boven de vallei met een prachtig uitzicht op het meer van Echternach. Maar ook hier bleek uit het verhaal van de uitbaters dat het allemaal niet in één keer af was. Het begin was zelfs heel primitief met gasten die in het bed van de boer sliepen, die op zijn beurt dan weer zijn nachtrust moest zoeken in de stal bij de koeien! Maar momenteel beschikt men wel over een mooie uitbating die aan alle behoeften van de moderne toerist tegemoetkomt.

Voor een mogelijke uitbater van bij ons is de les dan weer dat je moet leren om de troeven van de eigen omgeving te zien en die te gebruiken om zelf een uniek verhaal te ontwikkelen. Er is in Vlaanderen nog heel wat mogelijk op het vlak van hoevertoerisme maar men moet het wel willen zien natuurlijk. Al de bezoeken gaven meer dan voldoende inspiratie en op de terugreis (met weer een aantal werkopdrachten voor de deelnemers) werd er dan ook druk nagekaart over wat ze geleerd hadden. ■

Uitleg over de troeven van de streek in de mooie cafetaria van de toeristische dienst van Berdorf (Müllerthal).